

Wróble

- siedlisko

Na terenach zurbanizowanych powszechnie występuje wróbel domowy. W ostatnich latach odnotowuje się jednak wyraźny spadek jego liczebności. Nie jest jasne czy jest to wynik zmniejszania się liczby dostępnych miejsc gniazdowych czy wpływają na to inne czynniki. Drugim gatunkiem, który także może gnieździć się w budynkach, choć znacznie rzadziej, jest wróbel mazurek. Wróbel domowy nie występuje poza terenami zurbanizowanymi, natomiast mazurek preferuje tereny otwarte graniczące z zabudową. Liczniejszy jest na terenach wiejskich, niż w miastach i parkach.

- znaczenie terenów zurbanizowanych dla utrzymania gatunku

Wróbel domowy związany jest całkowicie z terenami zurbanizowanymi. Dlatego jedynie od człowieka zależy przetrwanie tego gatunku. Podobnie jest z wróblem mazurkiem, jednak jego miejsca lęgów i żerowania w znacznie mniejszym stopniu uzależnione są od człowieka.

- terminy przylotu i odlotu

Obydwa wróble są gatunkami osiadłymi.

- okres lęgowy, liczba lęgów

Wróbel domowy wyprowadza 2-3 lęgi w roku. Rozpoczyna je w końcu marca, a ostatec lęgi odbywają się w sierpniu. Wróble składa 4-6 jaj. Inkubacja trwa 11-14 dni, a pisklęta przebywają w gnieździe przez 13-16 dni. Mazurki rozpoczynają lęgi w końcu kwietnia, zwykle wyprowadzają tylko 2 lęgi.

- miejsca zasiedlane w budynkach

Wróbel domowy zajmuje wszelkiego typu szczeliny, nisze, szczeliny pod dachówkami. Czasami może gnieździć się też w gęstych pnączach pokrywających elewację budynku. Mazurek wybiera podobne miejsca jak wróbel domowy, nie gnieździ się jednak w pnączach.

- gniazda

Gniazdo w dziupli lub szczelinie w kształcie kuli zbudowane jest z suchych źdźbeł trawy, wyścielone piórami. Gniazda w gęstych pnączach porastających budynki poza jakimikolwiek niszami, mają kształt kuli z otworem z boku, natomiast mazurek nie buduje gniazd zewnętrznych. Wróble często zasiedlają otwory w stropodachach. Na ogół czynią to pojedyncze pary. Więcej wróbli gnieździ się w szczelinach w elewacji i pod dachówkami.

- pokarm

Stanowią go części roślin (nasiona, pączki), owady. Pisklęta karmione są przede wszystkim owadami, gąsienicami i larwami.

- jak poznać, że budynek jest zasiedlony przez gatunek

Wróble przebywają cały czas w pobliżu swoich gniazd, szczególnie często odzywają się rano i wieczorem. W okresie gdy karmią młode przylatują do gniazda co kilka minut z pokarmem. Czasami z niszy gniazdowej wystają żdźbła traw.

- uciążliwości ze strony gatunku i jakim zapobiegać

Wróble nie są postrzegane jako gatunek uciążliwy. Są chętnie dokarmiane przez mieszkańców. Czasami mogą zanieczyszczać parapety i miejsca pod wylotem z gniazda.

- warunki remontu

W przypadku wróbli najlepszym rozwiązaniem jest wywieszenie odpowiedniej liczby budek na drzewach wokół budynku. Można też wieszać budki na przybudówkach, kominach, na dachach.

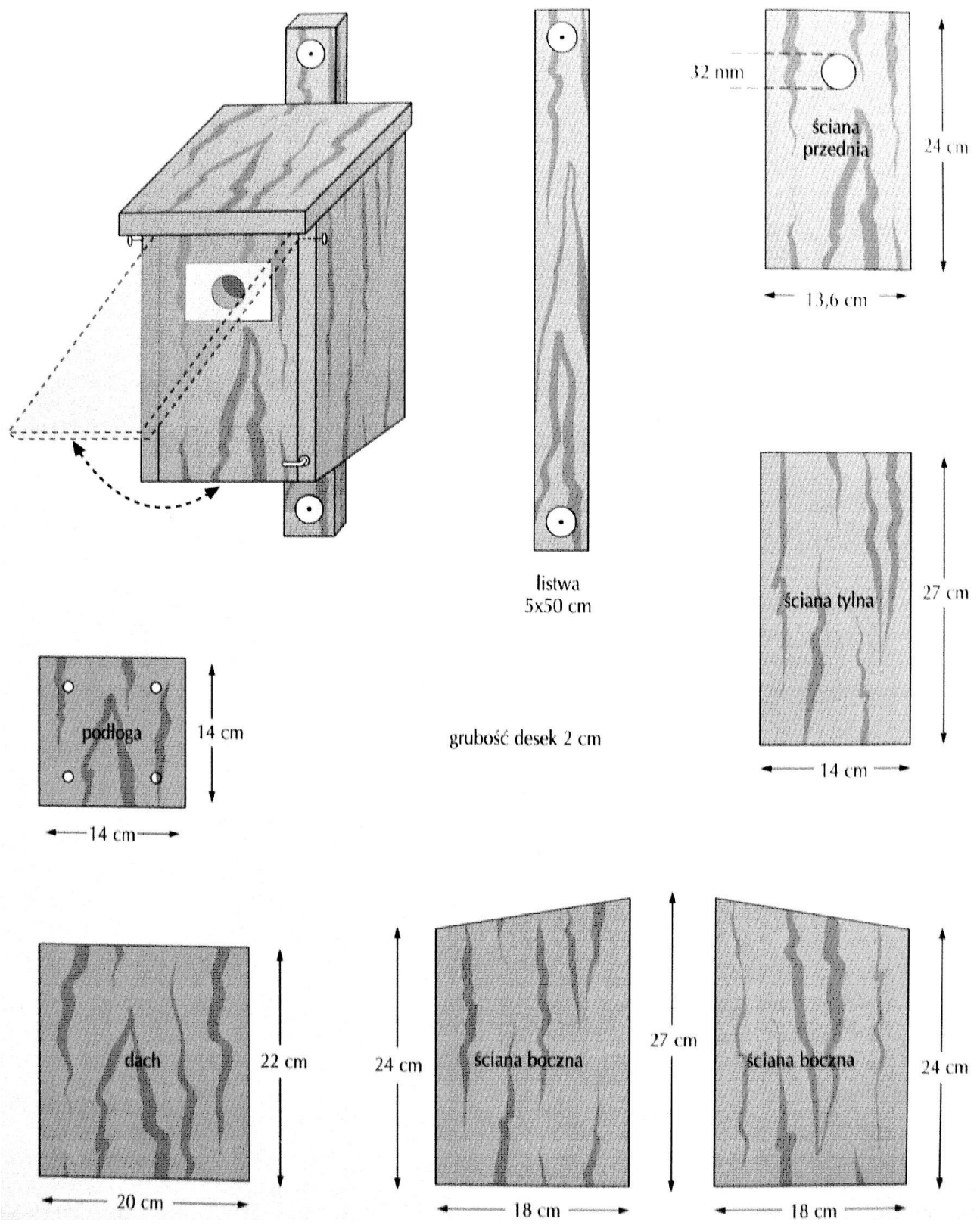
- zasiedlanie gniazd przez inne gatunki

Gniazda wróbli stanowią często podstawę dla gniazd jerzyków w stropodachach. Gatunki te konkurują też o szczeliny i nisze gniazdowe w elewacji budynków.

- jakie budki i instalacje w budynkach dla gatunku

Lepiej jest wywiesić budki na drzewach wokół budynku, ewentualnie pod dachem niższych budynków.

Ryc. 1. Budka dla wróbla i sikor. (rys. z E.Gabler. Ptaki w twoim ogrodku. Delta)

Ryc. 2 Budka dla wróbla, sikory z wysuniętym przodem, zapewniająca bezpieczeństwo przed drapieżnikami. (rys. z Szokalski M., Wojtatowicz J. Ptaki w ogrodzie. 1989, PWRiL)

